

Katoliški glas

Settimanale - Spedizione in abbonamento postale - Gruppo I°/70% - Autorizzazione DCSP/I/40509/91/5681/102/88/BU DEL 12.11.1991
Redazione - Uredništvo: Riva Piazzutta, 18 - 34170 Gorizia - Gorica - Tel. 0481/533177 - Fax 536978 - Poštni t/rn 11234499

TAXE PERÇUE	GORIZIA
TASSA RISCOSSA	ITALY

Kje je pristnost praznika

Če smo se sprijaznili z dejstvom, da so znanilci Velike noči čokoladni pirhi v trgovinskih izložbah ali pa duh po pincah, ki se širi iz domače peči, smo se pač sprijaznili s tradicijo, vseeno je, ali je nova ali stara, pomembno je, da od največjega krščanskega praznika pričakujemo samo vzdušje, morda doživetje nečesa, kar povezuje z mladimi leti ali s posebnimi okoliščinami. Toda mlada leta so mimo in posebne okoliščine so težko ponovljive, zato je vzdušje lahko zelo varljivo, posebno še v današnjem času, ki je v mnogih vidikih tako skomercializiran, ker je ves predan potrošništvu. Graditi doživetje Velike noči na vzdušju je zato zgrešeno, čeprav je tudi to potrebno. Pravo vzdušje si lahko gradimo v naših srcih, v naših ožjih skupnostih, kot so naše družine in naše župnije in morda še naša društva. Javnost je namreč pripravljena sprejeti laični del praznika, počitek, pirhe in potice, pa tudi kuhinjski pršut s hrenom in vse ostalo, kar je znal človek v preteklosti s pridom uporabiti, da je prazniku dal poseben pečat, s katerim je nastala tradicija. Verski del praznika je bil tako bogatejši in vse skupaj je postalo izjemnejše in slovesnejše. Danes pa sta potrošniška miselnost in splošna komercializacija storili, da je izobilje postalo vsakdanje pravilo. Prevladala je laična stran praznika, verski je stopil v ozadje, zadušen od preobilice ponudbe v trgovinah. Tu je odpovedal vernik-kristjan, morda pa tudi Cerkve, ker ni znala ustvariti novega kristjana, ki bi se znal upreti potrošništvu in bleščecim mamilom. Vernik, ki bo iskal samo vzdušje, in ga bo iskal v svetu, ki ga obkroža, bo izpostavljen rednemu razočaranju in občutku praznine in ne praznika. To velja predvsem za ožja mestna področja, medtem ko je v vaseh najti še kaj pristnega, čeprav je naše podeželje na Tržaškem in Goriškem praktično eno samo predmestje. Vsaj v nekaterih vaseh se ob velikih praznikih še obnavlja prava župnijska skupnost ob sodelovanju pri obredih in petju aleluje.

Če nekdanjega vzdušja ne moremo obnoviti, pa lahko ustvarimo pristno in bogato notranje čustvovanje, ki ga lahko goji vsak posameznik in ki ga navaja v ustvarjalen odnos z globokimi pomeni in nauki vstalega Kristusa. Spomnimo se zmagovalnega Kristusovega prihoda v Jeruzalem, na kate-rega je na Cvetno nedeljo opozoril milanski nadškof kardinal Martini: »Jezus prihaja v naše mesto na odprt način dobrohotno, pomirjujoče, nič ne sumniči in nas ne ponižuje ali pa potiska v kot, ne prihaja, da bi sodil, ne da bi nas ločeval ali pa držal razdaljo, toda vidi v vsakem našem sodobnem mestu sionsko hčerko, ki jo je treba ljubiti in za katero je treba darovati življenje, kot je storil za Jeruzalem.« S takim duhom sprejmemo tudi mi Kristusovo vstajenje, da bomo znali z drugačnimi očmi gledati na naše stvari in našo skupnost ter vso stvarnost, ki nas obdaja, skupaj z vsemi dramami, ki se dogajajo blizu in daleč, da bomo znali kot Kristus ljubiti in odpuščati.

OSLOBOĐENJE

Simbolična beseda!

Naslov sarajevskega dnevnika, ki kljub divji vojni izhaja vsak dan v Sarajevu. Tiskajo ga vsako noč v atomskem zaklonišču, zjutraj pa ga časnikarji širijo po sarajevskih ulicah.

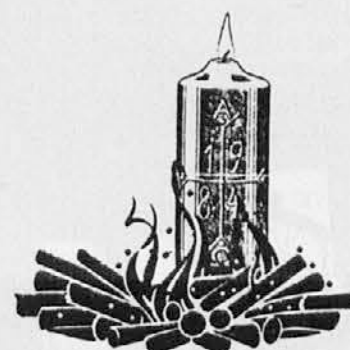
OSLOBOĐENJE je znamenje, da se volja po življenju nadaljuje, da ima človek še voljo in moči, da se upira barbarstvu in nasilju. Vojna v Bosni se je začela lani 5. aprila. Letos na isti dan se je želelo 33 časnikov iz 30 držav spomniti te žalostne in sramotne obletnice na poseben način; ena stran sarajevskega časopisa je izšla istočasno v največjih svetovnih dnevnikih.

Zlatko Dizdarević, med drugim, tako piše v uvodniku »Lahko se zgodi tudi drugje...« Malokdo je mislil, da bo ta vojna odkrila nezmožnost Evrope, da bi uveljavila svoja načela... Nesmiselna je izjava, da so v Sarajevu Srbi, Muslimani in Hrvati drug proti drugemu. Zgrešeno je govoriti o nekem verskem konfliktu. Kakor je tudi zgrešeno govoriti o civilni vojni. Resnica je v tem, da so Sarajevčani združeni proti tistim, ki skušajo uničiti civilizacijo in posta-

viti narodnost nad človeka... Morda je prišel čas, da se Evropa zave resnice... Kako nevarna je utvara, da je Sarajevo daleč od Londona ali Pariza. Vojna, ki uničuje Sarajevo, je v sredini Evrope. Trka na vrata mest, ki si domišljajo, da so na varnem. Načrt etnične delitve Sarajeva ter Bosne in Hercegovine je izoblikovan tako, da povzroči nove konflikte, prav tako krvave. In nihče ne bo zmožen držati jih pod kontrolo. Razkosanje ozemlja bo že pokazalo, da se meje lahko spreminjajo s silo in vsekakor sila lahko premaga pravico...«

Te besede, ki so bile zapisane v sarajevskem zaklonišču, naj imajo svoj odmev v nas vseh.

d.j.

NAŠ UVODNIK

Vstajenje in današnji človek

Prazen grob — oddaljena resničnost; vstajenje od mrtvih — nemogoča stvar, je zapisal mladi »kristjan« pri uri mladinskega verouka. Danes je med mnogimi kristjani prisotno prepričanje, da je zgodovinski Kristus vzor in navdihujoča moč le za ta svet in to življenje, zato ne sprejemajo nadnaravnega vstajenjskega dogodka.

Toda sv. Pavel je drugačnega mnenja in pribija: »Če imamo samo v tem življenju upanje v Kristusa, smo od vseh ljudi najnesrečnejši.« Krščansko upanje, ki temelji le na zgodovinskem Jezusu, izključuje pa Jezusovo vstajenje in njegovo moč, po apostolu Pavlu, nič ne pomeni.

Če imamo Kristusa samo za vzor človeka, navdihovalca svobode ali začetnika politične spremembe sveta — »smo od vseh ljudi najnesrečnejši«. Kristus ima pomen za ta svet le, če je zares vstal in živi. Kajti v vstalem Kristusu so navzoče temeljne prvine naše vere: odpuščanje grehov in sploh odrešenje, upanje v nadzgodovinsko prihodnost posameznika in vsega stvarstva pa tudi napredek tega sveta.

Za današnjega človeka je značilna velika odprtost za vrednote sveta. Tudi je opaziti veliko zaskrbljenost za prihodnost tega sveta in planeta Zemlje. Prisotno je veliko prizadevanje za odpravo vojn in nasilja...

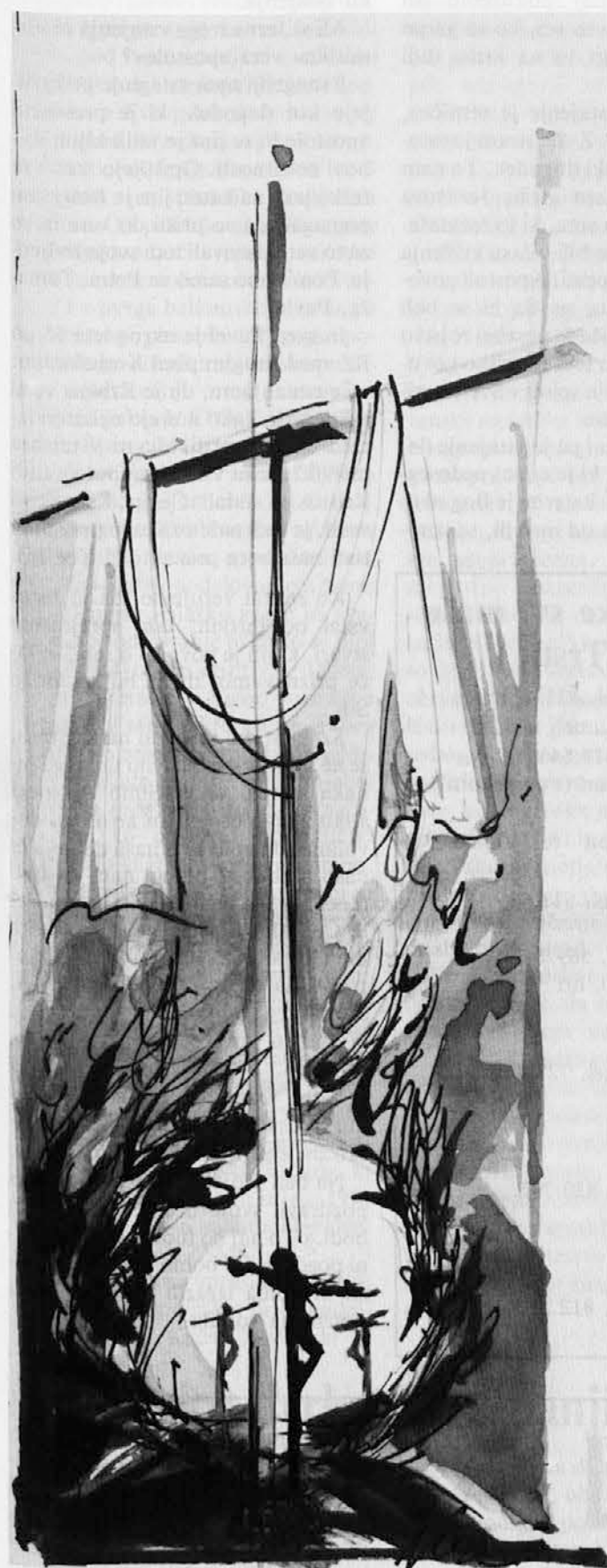
Rešitelj je vstali Kristus. On je naš mir in vzrok velikega in vedno novega upanja za današnji svet.

Kristusovo vstajenje je božji dogodek, tako božji, da ga ni mogoče videti, s čuti zaznati, z razumom spoznati in z znanostjo dokazati. Zanj je možno le pričati. Zato sveto pismo ne navaja očividcev vstajenja, ampak priče, ki so videli prazen grob, odvaljen grob, raztrgane pečate..., priče, ki so se srečale z vstalim Zveličarjem, ga videle, slišale, otipale — a njegovega vstajenja niso mogle videti.

Velikonočno sporočilo more izpolniti najgloblja pričevanja slehernega človeka. Kakor apostol Pavel moramo tudi mi v veri izkusiti in spoznati, kaj pomeni Vstali za nas, ki vsak dan svoje čelo zaznamujemo s križem, ki živimo v svetu, vendar ne od tega sveta.

Za nas Kristusov grob pomeni zmago nad smrtjo — Jezusovo vstajenje od mrtvih — veselje in upanje večnega življenja.

Š.J.

VERA KLEPEJ:

Vsako pomlad pod »drugim križem« čakam Veliko noč, in vsaka na novo osmisli moje življenje.

KRISTUS JE VSTAL!

Judovska velika noč
od 5. do 13. aprila

PESACH SAMEACH
VÈKASHER

Nedelja, 18. aprila, pravoslavna velika noč

HRISTOS VASKRESE!
VAISTINU VASKRESE!

VELIKONOČNI ZVONOVI

(namesto velikonočne misli)

Trije smo v stolpu-in vsenaokrog pomlad -,
nenadoma piš skrivnostno, - da ni v bližini sam Bog? -
vsi trije začutimo v bronu srh velike noči
in glas, ki pravi: »Ne lepote, resnico oznanjajte mi!«
Tedaj začutimo v sebi veliko moč,
v linah se razmajemo, vsak svoje sporočilo nesoč:

VELIKI ZVON

Jaz, veliki zvon, vam oznanjam
iz prsi mogočnih prostosti:
v moji pesmi zgoščena je
obljuba večne mladosti.
Visoko na krilih se vetra moj glas
vzpenja v soncu pomladnem
nad morje, z Barbano na sinjem dnu,
nad Repentabor zelēni, v zanosu nenadnem.
Mandeljni rožni v cvetju, brnistra rumena
me z brega pod Vejno pozdravljajo svetlih oči -
in mater ob peki, očeta v delavnici,
fanta, dekleta v objemu vznemirjeno spreletí...
Zakaj moja pesem je zmagoslavje
nad smrtjo, nad zlom, nad temo
in mojemu silnemu brnenju
težko se srca upró.
V svetem jutru oznanjam
veliko zagotovilo,
da, kar je obljubljeno, se bo ob koncu časov
v popolnosti izpolnilo.

SREDNJI ZVON

Jaz, srednji, zamišljeni in otožni zvon,
prvemu temno pripevam:
kdaj ga zamolklo preglašam,
kdaj mu komaj slišno odmevam.
Zvon sem, ki ne presliši
ničesar v srcih ljudi.
Ne more zamamiti me opoj pomladnih vonjav
in niti pirhov sijaj

ne orgel mogočno grmenje
ne daljnih daljav zvenenje,
zakaj moje temno brnenje
le v eno se željo zgosti:
žametno božati z glasom
vse, ki so žalostni.

Ti, ki si dragega izgubil - in več ga z besedo,
z očmi ne z dlanjo se ti moč dotakniti ni.
Ti, ki ti, bolnemu, ves se je svet
zžil v okenskem okviru,
ti, ki vse dolge noči
v težkih skrbeh prebедиš v nemiru -
in vi, osamljeni, ki vam srce
zaman hlastá za drobno besedo,
za nepričakovan pred vrati korak:
VAŠIH SRC SE DOTIKAM! VAŠE RANE CELIM,
V VAŠO SAMOTO HITIM,
zato tako milo - kot božanje -
in kot tolažba temnoglásno donim!

MALI ZVON

Jaz sem mali, vsakdanji, igrivi
jutránji, poldánski, večerni zvon,
veselje otrokom in tistim,
ki nikdar poguma ne izgubé.
Kar še ni, pa še bo, pojem
in vedro zvenči moj bron
in ob njegovem spodbudnem zvoku
vsi na delo, k igri, v naravo hite.
Kar Bog stori, pravim, vse prav stori,
le z vsem, kar ti daje, ravnaj po pameti:
ko si utrujen, počivaj. Pohíti, ko se mudi.
Vzemi si čas za premislek.
Kar delaš, opravi pošteno,
a znaj se poveseliti, ko je vse narejeno.
In ker si božje ljubezni deležen,
še sam z ljubeznijo razveseljuj
in od duhovnih in gmotnih dobrin,
ki jih prejemaš, daruj!
Tako vsem na uho zvonim
k jutru, k poldnevu, za avemarijo,
da prave poti nikoli
in nikdar ne zgrešijo.

VSİ TRIJE

Vsak zase drugače zvoni,
a ko zazvonimo vsi,
naša skupna pesem
takole vam govori:
KRISTUS JE VSTAL,
Z NJIM VSTANITE TUDI VI!
Pritrkujoč oznanjamo veliko upanje:
KRISTUS JE VSTAL,
Z VSTAJENJEM NAM UP, - ŠE VEČ,
OBLJUBO NESMRTNOSTI DAL!

Zora Tavčar

ŽIVIMO S CERKVIJO!

Velika noč

11. aprila

Velika noč nas spominja, da je Jezus Kristus vstal od mrtvih in da živi. A kako naj dokažemo ali verujemo, da je to res, ko so ga pa obsodili na smrt in na križu tudi usmrtili?

Kristusovo vstajenje je resničen, realen dogodek. Z ene strani je vstajenje zgodovinski dogodek. To nam zatrjujejo: prazen grob, Jezusova prikazovanja in vera, ki jo razglašajo apostoli, ki so bili v času križanja plašni in strahopetni. Apostoli govorijo o vstajenju, ne da bi se bali smrti. O tem priča še posebej rojstvo Cerkev. O vsem tem je veliko govorila v evangelijih in sploh v Svetem pismu Nove zaveze.

Na drugi strani pa je vstajenje dogodek, dejanje, ki je za nas nedosegljivo. Dejanje, s katerim je Bog obudil svojega Sina od mrtvih, se izmi-

ka našemu preverjanju. Noben evangelij ne opisuje Jezusa v trenutku vstajenja.

Ali si Jezusovega vstajenja ni »izmislila« vera apostolov?

Evangeliji nam vstajenje prikazujejo kot dogodek, ki je presenetil apostole in se jim je vsilil kljub njihovi nevernosti. Opisujejo nam vso težko pot, na kateri jim je Jezus sam pomagal, da so prišli do vere in so za to vero darovali tudi svoje življenje. Pomislimo samo na Petra, Tomaža, Pavla...

In sveti Pavel je okrog leta 55 po Kr. med drugim pisal Korinčanom: »Če oznanjamo, da je Kristus vstal od mrtvih, kako morejo nekateri izmed vas govoriti, da ni vstajenja mrtvih? Če ni vstajenja, potem tudi Kristus ni vstal. Če pa Kristus ni vstal, je tudi naše oznanilo prazno in tudi naša vera prazna.« (1 Kor 15).

Ko enkrat verujemo, da je Jezus vstal od mrtvih, laže sprejememo stvari, ki jih je povedal o sebi, in laže priznavamo, da je bil res Božji Sin.

Ko kristjani mislimo na Kristusa, se ne spominjamo davno umrlega junaka, ampak se veselimo v tesnem stiku z živo osebo. In ko Bogu dovolimo, da vpliva na naša dejanja in našo osebnost, potem nam da tudi moči za tako življenje, kot ga on želi. Če je Jezus premagal smrt, mora biti Gospod, ki nam lahko vlija zaupanje, da bomo z njim večno živeli. Zaradi tega lahko od nas tudi v tem življenju zahteva zvestobo in ljubezen.

Vstali Odrešenik omogoča svojemu ljudstvu, da živi višje, vstajensko življenje ljubezni, vere in upanja.

Na dan svojega vstajenja je Jezus pozdravil svoje učence: »Mir vam bodi.« To naj bo tudi naš velikonočni pozdrav, ko bomo v cerkvi, na cesti in doma izrazili drug drugemu praznična voščila.

I. šk.

Nedeljske sv. maše v Trstu

Barkovlje - tel. 421.479
Ob 8. in 11. uri.
Rojan - tel. 414.646
Ob 7. in 9. uri (s prenosom po radiu).
Novi sv. Anton - tel. 911.655
Ob 8. uri.
Sv. Jakob - tel. 911.655
Ob 9. uri.
Sv. Ivan - tel. 569.742
Ob 7. in 10. uri.
Podlonjer
Ob 8. uri.
Salezijanci - tel. 727.468
Ob 10. uri.
Sv. Vincencij
Ob 8. uri.
Škedenj - tel. 830.792
Ob 10. uri.
Kolonkovec
Ob 8.30.
Sv. Ana - tel. 812.217
Ob 9.45.

Izvir luči je vedno v »senci«

Križ

Ubijanje, posiljevanje, mirno opazovanje umiranja bližnjih, obrekovanje, življenje v brezdušno urejenem sistemu... Niso to križi, ki jih nosi danes večina ljudi, pa jih nikjer ne slavijo kot božje sinove ali hčere niti kot tiste, ki s prenašanjem trpljenja delajo za čas, ko trpljenja ne bo več? Danes križ ni znamenje, da je Bog prijatelj ljudi, ampak vzrok, da ljudje preklinjamo svoje- ga edinega resničnega prijatelja.

Zato se mi zdi smiselno ustaviti ob nekom, ki ni preklinjal križa in še manj tistega, ki naj bi ga poslal - ob Jezusu. Če je bil božji izvoljenec, zakaj je trpel, zakaj je moral iti skozi smrt?

Jezusova smrt ni presenečenje. Umrli je, ker se je rodil; ker je bil umrljiv človek. Toda on ni umrl zaradi česar koli. Umrli je, ker je s svojim načinom življenja in govorjenja oporekal splošno sprejetim silam in vrednotam, ki so takrat delovale. Umrli je nag, brez možnosti delovanja, s pribitimi rokami in nogami. In v tej popolni odvisnosti je razkril svojo popolno svobodo. Umrli je, ker

je sam privolil v to. Večkrat bi ga že lahko umorili, pa se je umaknil. Zakaj se ni tudi takrat?

Umrli je zato, da bi izpolnil Očetovo voljo. Kakšna volja je bila to? Volja Boga, ki se odloči, da umori svojega Sina, da se izpolni vsa pravica. Zahteva žalitev neskončne ljubezni neskončno povračilo? Božja volja je stvarjenje človeka in spoštovanje njegove svobode, pa naj je slaba ali trpeča. Božja volja pomeni dopustiti stvarjenje Jezusa, ki sprejme, kar ga doleti, čeprav je to neskončno žalostno. Sprejme tako, da ljubi do konca. To je volja Stvarnika, ki tvega, da se avantura njegovega stvarstva konča slabo. Vendar Stvarnik ve, da more ljubezen iz tega zla potegniti absolutno dobro. To je Bog, ki ljubi; ki je skrivnostni Bog, ki ni brezbrizen do tega, kar se dogaja na Kalvariji.

»Božji Sin me je vzljubil in daroval zame sam sebe« (Gal 2, 20). »Kristus je umrl za naše grehe« (1 Kor 15, 3). Jezusova smrt je dejanje proti grehu; grehu preprečuje, da bi imel zadnjo besedo. Če bi odgovarjal tako, kot se je njegova okolica obnašala do njega (Juda, Peter, Kajfa, Pilat, Herod, vojaki, množica), bi pokazal, da se s takim obnašanjem strinja, celo širil bi ga. Hoče prekiniti s takim človeškim bontonom! Tudi danes se lahko vsakdo vpraša, kam naj se postavi, ko ga tragične okoliščine vabijo, da zavzame svoje mesto.

Jezusova smrt je zmaga nad zlom. Zlo je nalezljivo. Raste tudi takrat, ko človek misli, da dela dobro. Kdor prenaša zlo drugih, išče priložnost, da bi vzpostavil pravičnost in dodelil zaslužen kazni; da naredi slabo tistemu, ki mu je storil

zlo. Kdor mora prenašati trpljenje, za katerega ne ve, od kod je prišlo, zanj obtožuje Boga; preklinja ali se upira. Kdor prenaša zlo, misleč da je zanj odgovoren, se čuti krivega; je malodušen, preklinja sebe, se uničuje.

Jezus prenaša zlo. Ne maščuje se ljudem, ki mu povzročajo trpljenje. Ne upira se Bogu, ki ga zapušča. Ko se znajde pred hudobijo (neumnostjo) ljudi in Božjim molkom, odkrije novo pot. Umre brez greha, kakor se spodobi za Boga. Grehu se izogiba tako, da ne greši, sprejme pa greh ljudi. Ko tako prevzame zadnje mesto in ga živi, postane Jezus uresničevalec sprave, obnavlja vez: »Na križu je »domovina« vstopila v oddaljenost, da bi oddaljenost stopila v »domovino« (C. Sorč) Človekova domovina-greh stopi v

oddaljenost-božjo čistost in ljubezen, da bi... Način, kako Jezus umira je zmaga nad zlom. Jezus ni odrešenik zaradi smrti, ampak zaradi svojega načina umiranja.

Jezusova smrt je zmaga nad smrtjo. Smrt je božja slava. Križ je križ vstalega. »Jezusov križ je prostor, kjer je ljubezen močnejša od smrti premagala greh« (B. Sesboué) Toda ta zmaga ni avtomatična niti magična. Prav zato obstajata greh in zlo s takšno silovitostjo tudi po vstajenju. To, kar človeka varuje in odrešuje greha, je vera, je spreobrnjenje srca in duha. Verovati, da Jezusova smrt ni brezplodna in neučinkovita; da trpljenje, križ in smrt nimajo zadnje besede. To vodi v zmagovanje nad zlom na Jezusov način: tako da raje odpustišča, kakor da bi se maščeval ali pozabil; da raje živiš ljubezen, kakor da bi sovražil ali bil brezbrizen; da zaupaš besedi, ne da bi bil zvijačen ali naiven; da služiš resnici, daleč stran od blodenj, prevar, sanj in laži. Da raje umiraš, kot moriš.

Andrej Vuga

Slovenija pod (evropskimi) zvezdami

Notranjepolitično dogajanje »na sončni strani Alp« je bilo v preteklem tednu nedvomno v senci zunanjepolitične dejavnosti najvišjih predstavnikov slovenske države. Republika Slovenija je z luksemburškima podpisoma predsednika vlade dr. Drnovška in zunanjega ministra Peterleta naredila velik korak pod evropsko rumeno zvezdo, torej v civilizacijski prostor, kamor smo Slovenci pod raznimi tujimi zastavami že sodili dolga stoletja. Učinek spoznanja z Evropsko skupnostjo bo nedvomno blagodejno vplival na postopno izboljšanje slovenskih ekonomskih in splošnih družbenih razmer. Ob približevanju Sloveniji novo nastopajoči evropski »skupni hiši« in njenem dokončnem ločevanju iz krvavega balkanskega kotla pa ne smemo pozabiti drugega pomembnega dosežka slovenske politike: približevanje »roži vetrov« - simbolu pakta NATO. Zagotovila o zaščiti Slovenije ob morebitni intervenciji zahodnih sil v imenu OZN na Balkanu, ki sta jih dobila dr. Drnovšek in slovenski obrambni minister Janša, so morda prvi spodbudni znaki za še tesnejše sodelovanje z danes najmočnejšo vojaško zvezo na svetu. Tako sodelovanje bi imelo za Slovenijo nedvomno pozitivne učinke, pa naj preraste v njeno formalno članstvo v tem paktu ali ne. Poleg dokončno rešenega vprašanja učinkovite zaščite ozemlja in še posebej zračnega prostora pred vsako agresijo, bi to članstvo dramatično zmanjšalo naše stroške za obrambo. Članica pakta NATO Slovenija bi za notranje »policijske« naloge po islandskem ali luksemburškem vzgledu potrebovala le maloštevilno, visoko izurjeno profesionalno armado. Vprašanje vključevanja Slovenije v NATO pa ima seveda tudi svoje sence. Poleg povsem verjetnega odpora Italije in še koga bo nedvomno dvignilo vihar nasprotovanja iz tistih slovenskih krogov, ki so blizu volilnemu geslu iz leta 1990 »Evropa zdaj« in »anarholiberalnemu« jedru bivše ZSMS.

Kako pereča so vprašanja slovenske obrambne politike, priča nadaljevanje spora Kučan-Janša, ki je

prišel na dan z objavo pisma predsednika slovenske republike v »njegovih« časopisih Republika in Dnevnik. Spor bi lahko raztolmačili kot posledico še neuskajane slovenske zakonodaje, saj določa ustava eno, praviloma »predstavni« zakoni pa drugo. V sedanjem trenutku kipenja na slovenski notranjepolitični sceni, ko se za dolgo časa naprej odločajo ključne porazdelitve političnih gospodarskih, medijskih in drugih »fevdov« bi bilo zgornje tolmačenje »pravne nedorečnosti« hudo enostransko. Pokazalo pa se je še nekaj, na kar so pred zadnjimi volitvami opozarjali nekateri jasnovidni: »Velikemu prilagodljivcu«, kot je g. Kučan z njem lastno pikro duhovitostjo označil dr. Andrej Capuder, ki je v svoji dolgotrajni politični karieri že užival skoraj neomejeno partijsko oblast, je z ustavo določeni okvir pristojnosti predsednika slovenske republike nedvomno preozek. Njegovo očitje g. Janši, da do nje ne prihajajo nekatere ključne informacije o slovenski obrambni politiki, ki se je medtem že izkazalo kot neupravičeno, lahko skupaj z njegovimi nekaterimi drugimi postopki tako na področju obrambe (zaščita bivših oficirjev JLA, ki se niso priključili slovenski Teritorialni obrambi) ter zunanje politike, tolmačimo tudi kot prizadevanje, da bi si sedanje skržene pristojnosti pač rad razširil. Zanimivo je tudi, da gre v času, ko slovenska javnost upravičeno preštevata vladi in parlamentu vsak talar, skoraj neopaženo mimo te iste javnosti dejstvo, da g. Kučan terja kar 90% povečanje sredstev za svoj predsedniški urad.

Ko že govorimo o prisojnostih, potem je prav, da omenimo sporočilo slovenskega notranjega ministrstva, v katerem to zagotavlja, da slovenski policisti »niso preiskali oziroma opravili kakšnih posebnih postopkov pri prehodu nadškofa dr. Perka preko meje«. Na potezi je torej ministrstvo za finance, ki je pristojno za republiško carinsko upravo. Ministrstvo vodi Mitja Gaspari, ki pa, kot znano, ni krščanski demokrat.

Andrej Vovko

Utrinek iz moje beležnice

Komaj smo se vrnili s šolskega izleta. Res, prijetno je bilo. Morda smo se v teh dneh bolje spoznali, kot sošolci smo začutili neko skupno nit, ki nas bo verjetno povezovala še v prihodnjih letih.

Po napornih dneh ogledovanja etruščanskih grobnic in muzejev, nas je pot ob večernih urah zapeljala na plažo. Ne vem zakaj, a takrat nam je prišla na misel slovenska pesem »Mrtva reka, kam hitiš«, pesem, ki nam je bila vsem pri srcu in zato so se naši glasovi spojili v skupno melodijo. Čeprav nerada pojem, sem kljub temu pridružila še svoj skromni glas. Živo sem se zatopila v pesem reke, ki izvira v visokih gorah, se nato vije po planinah in ravninah in se končno izlije v morje. V podobno reko je ovito tudi naše življenje. Pri svojem izviru je reka jasna in kristalno čista kot majhen otrok, ki v svoji nedolžnosti in igrivosti ne pozna hudobije in zla. Ko se reka vije po planinah, nudi svežo vodo pastirjem in popotnikom, ki se utrujeni od dolge hoje ohladijo ob njeni svežini. Tudi otrok, ko odrasča, s svojo razigranostjo osrečuje tiste, ki živijo ob njem.

A reka teče dalje. Njena voda ni več tako prozorna, v njej se nabira umazanija, in to zaradi človeka, ki ne spoštuje njene čistosti. Tudi otrok kmalu spozna hudobijo, in to takrat, ko stopi v stik z družbo. Po dolgi poti pridre reka do večjih mest, kjer pa je že popolnoma izgubila svojo prozornost in čistost. Tudi človekova notranjost ni več tako bela, zamamil jo je zunanji svet, ki je privedel človeka do tega, da misli le nase in prepogosto pozabi na bližnjega.

Še zadnji korak. Reka zaključuje svoj tek ob morju in se vanj izlije — takrat tudi človek dospe do svojega cilja — do smrti.

Nekatere reke sicer ohranijo svojo čistost, a teh je zelo malo, kot je malo tistih ljudi, ki ne poznajo hudobije in zla.

Jadranka Cergol

Berite tudi katoliški GLAS

18. občni zbor Slovenskega deželnega gospodarskega združenja S podjetnostjo iz krize v razvoj

Slovenski gospodarstveniki s Tržaškega, Goriškega in Videmskega, ki so včlanjeni v Slovensko gospodarsko združenje, se bodo sestali na 18. rednem običnem zboru, v nedeljo, 18. aprila, v kongresni dvorani Tržaškega velesejma.

V kritičnem obdobju za vse gospodarstvo, še zlasti za krajevno in deželno ter za našo skupnost, bodo nastopili s svojimi pogledi in predlogi predstavniki vseh poklicev in stanovskih kategorij Združenja, tudi na podlagi pravkar zaključenih sekcijjskih občnih zborov, s pomenljivim geslom - s podjetnostjo iz krize v razvoj!

Daleč torej od vsake ritualnosti in od lahkega sklicevanja na zunanje dejavnike in krivde drugih, so dali slovenski podjetniki iz FJK izrazito delovno opredelitev svoji skupščini, na kateri bodo poskusili izpostaviti propozitiven in večstranski prispevek

za prebroditev iz krize, ki sicer prihaja iz gospodarskih vrst, a nujno potrebuje splošno soočanje in računanje na sodelovanje vseh sredin naše skupnosti.

V ta namen bodo povabili na zasedanje vse zainteresirane ustanove in organizirane dele naše skupnosti, predstavnike političnega življenja in šole (profesorje, dijake in starše) in še zlasti delavce v javnih občinah, ki ustvarjajo naše javno mnenje, da bi se seznanili v prvi osebi s predlogi in vizijo gospodarstva za celoviti razvoj slovenske narodne skupnosti v Italiji. Zaradi pomembnosti nakazane osrednje teme in zaradi dragocenosti vsakega prispevka s takšno usmeritvijo, so toplo vabljeni, da se udeležijo občnega zbora prav vsi člani Slovenskega deželnega gospodarskega združenja in pa vse navedene sredine naše skupnosti.

za SDGZ: Davorin Devetak

EZOPOVE BASNI ZA DANAŠNJI ČAS

KATARINA MAHNIČ

Trije biki in lev O nepremagljivosti prijateljstva

Trije biki so živeli skupaj. Levu, ki je živel v bližini, so se cedile sline; na vsak način jih je hotel ujeti. Kljub zasledovanju mu ni uspelo, kajti vedno in povsod so hodili v troje. Tedaj se je spomnil, da jih bo poskusil ločiti. Dosegel je, da so se sprli med seboj in se razkropili vsak na svojo stran. Tako je ločeno premagal tiste, ki jim ni mogel do živga, dokler so bili skupaj.

V bibličnem leksikonu stoji pod besedo prijatelj zapisano, da Sveto pismo ne razmišlja o bistvu prijateljstva, temveč kaže, kako se ga živi. Prijatelji namreč drug drugega dojemajo v središču svojega bistva in so porok za to, da med dvema človekoma obstaja globina, zanesljivost in spoštovanje.

To pravzaprav pomeni »živeti skupaj« - pustiti drugemu, da je, kakršen je in ga še zmeraj imeti rad, mu stati ob strani. Ga sprejemati tudi takrat, ko se njegova dejanja niti najmanj ne ujemajo s tvojimi pričakovanji in se ti zazdi najljubši človek za trenutek popoln tujec. Ki sicer naseljuje del tvojega srca, a je tam tisti hip samo zato, da te vznemirja, muči in spravlja v dvome. In ta hip lahko postane tako dolg, da zatemni pravo bistvo tega odnosa, ga uniči.

Trije biki so simbol prijateljskega zavezništva, ki, na videz brez posebnega truda, vse premaga. Pa vendar se to zavezništvo ves čas spreha po ozkih brvch pričakovanja in razočaranja, zahteve in odpo-ved, zamere in odpuščanja, občudovanja in ljubosumja, svobode in posedovanja, ljubezni in sovraštva. In lev, ki zna čakati in pametno udari ob pravem času, z lahkoto podre brvi in z njimi zruši dolgoletne napore, neločljivo povezano gradnjo razuma in srca. Prav nič težko ni zapustiti prijateljskega sožitja, še posebej, če postane njegovo vzdrževanje naporno in nas na zunaj ali znotraj ogroža. Ko se nam lahko za-

radi zvestobe in vztrajanja v nekem odnosu zgodijo neprijetne stvari ali ko bi morali zaradi kritične prijateljeve besede sami sebi priznati, da ne delamo prav.

Prežehi lev nas v takšnih trenutkih kaj hitro prežene na osamljena obrobja, na katerih postanemo njegove žrtve ali celo žrtve tistega leva, ki spi v vsakem izmed nas in je, ko se zbudi, nenasiten.

Prijateljstvo in ljubezen - dve najlepši, najpogostejše uporabljani, a najtežji besedi. Ki ju tako radi in tolikokrat zlorabljamo; koliko je ljudi, ki gredo mimogrede skozi naše življenje, ne da bi se nas dotaknili, kaj šele, da bi se naselili v nas, pa jih imenujemo prijatelji.

Prijateljsko zavezništvo napreduje počasi, z naporom, vedno znova. Nikoli ne bomo mogli reči, da nam je uspelo in smo dospeli na cilj. Vse življenje se učimo prijatelji biti in dopustiti, vsaj nekaterim, da so nam prijatelji.

(6)

Italijanska Cerkev in sedanjí politični položaj v državi

»Škofje so zelo zaskrbljeni zaradi hudih težav naše družbe, ki se znajde v krizi, ki je v nekem pogledu še bolj nevarna kot tista neposredno po drugi svetovni vojni.« Tako so med drugim zapisali italijanski škofje ob koncu zasedanja Ital. škofovske konference letos 27. marca.

Če je po koncu druge svetovne vojne šlo za obstoj demokracije v Italiji, ki ji je grozila socialkomunistična revolucija in diktatura, ima sedanja kriza drugačen značaj: gre predvsem za moralno in politično krizo. Izkazalo se je namreč, da je demokratično družbo v državi zajela globoka moralna pokvarjenost, ki se kaže v podkupninah in nepoštenosti strank in gospodarskih krogov. Eni so iskali predvsem svojo osebno in strankarsko korist, drugi pa osebni dobiček. Pri tem niso izbirali sredstev od podkupovanja in groženj do umorov.

Ta način upravljanja javnih zadev je zajel predvsem socialistično in demokrščansko stranko, ki sta vodili državno politiko zadnjih 20 let. Se-

daj prihajajo na dan resnične ali tudi neresnične obtožbe na račun raznih vodilnih politikov omenjenih in tudi drugih strank in pa finančnih mogotcev. Očita se jim povezava s framasoni in celo z mafijo. Posebno presenečenje je povzročil sum o korupciji številnih demokrščanskih voditeljev, posebno še Andreottija.

KD se je razbila. Na Siciliji je nastopil Orlando proti svoji nekdanji stranki; v Rimu poslanec Segni, ki se je prav tako ločil od DC; na severu pa imamo razne Lige, ki prav tako napadajo KD in ji jemljejo ugled in volivce. Stranki katoličanov grozi razpad.

Škofje so ob tem pojavu zaskrbljeni, saj so do sedaj videli v tej stranki nosilko in zagovornico moralnih in verskih vrednot v italijanski politični družbi. Glede tega ima KD res veliko zasluge v preteklosti od volitev leta 1953, ko je šlo za odločanje ali demokracija in ali socialkomunistična diktatura, do naslednjih desetletij, ko je KD imela vodilno vlogo v

parlamentu in v politični družbi. Cerkev je videla v njej nosilko in zagovornico evangelijskih in socialnih vrednot v javnem življenju in obrambo resnične demokracije. Sedaj je naenkrat tako razočaranje. Cerkev je zaskrbljena, ker se boji za demokratično življenje v Italiji in za še večje razvrednotenje moralnih načel v družbi. Zato ne odobravajo politike Orlandove rete na jugu države, ne ravnanja poslanca Segnija, želijo le, da bi se KD moralno prenovila. Zato naj jo zapustijo voditelji, ki so se kompromitirali; v roke naj vzamejo usodo stranke nove generacije, moralno neoporečne. »Kriza, ki jo doživljamo, je predvsem kriza, ki globoko prizadeva moralni in socialni red.« Moralno neoporečni kristjani so zato poklicani za prenovu političnega življenja v KD in v javnem življenju. Ne gre za umik iz politike, temveč za vrnitev na etične in socialne temelje, ki jih je stranka italijanskih katoličanov postavil že don Sturzo s svojim Ljudskim gibanjem (Movimento Popolare).

O novostih, o načrtih za bodočnost in o drugih vprašanjih, ki zadevajo tako Mladiko kot tudi ostali zamejski tisk, smo se pogovorili z dolgoletnim urednikom revije Marijem Maverjem.

Gospod Maver, statistični podatki, objavljeni v letošnji prvi številki Mladike, pričajo, da se je krog naročnikov in bralcev Vaše revije razširil. To je nedvomno priznanje in spodbuda za urednika in sodelavce....

Da. Število naših naročnikov se je lani res nekoliko povečalo, vendar ne toliko, da bi to pomenilo kako resnejše povečanje naklade. Glede na to, da kultura branja pada, pa smo tudi s tem majhnim uspehom zadovoljni. Še en uspeh bi lahko poudaril za lanske letnik - šel je skoraj neopazno mimo. Po več letih smo namreč prešli od osmih letnih števil na devet. In tudi obseg smo podvojili, saj so skoraj vse lanske številke izšle na 40 straneh.

Z novim letom je Mladika postala bogatejša za tri rubrike. Kako je

Mladika mora biti predvsem zamejska

prišlo do zamisli o le-teh in kaj bodo v njih našli bralci?

Glede novih rubrik smo se skupaj dogovorili na seji sveta revije ob začetku leta. Gre za rubrike »Iz arhivov in predalov«, »Zaznamki« in za »Tisk od Triglava do Andov«. V rubriki Iz arhivov bomo objavljali neznan ali pozabljen dokumente, članke, pisma in fotografije, ki jih bomo tako priklicali v naš spomin in pomagali pri oblikovanju naše zgodovinske zavesti. K sodelovanju pri tej rubriki vabimo vse bralce, ki morajo hraniti kak dragocen dokument, za katerega je škoda, da bi se izgubil ali bi bil uničen. V rubriki Zaznamki bomo komentirali in opozarjali na spodbude slovenskih medijev - pač iz naše perspektive. Tudi pri tej rubriki lahko sodelujejo vsi. Naslov rubrike Tisk od Triglava do Andov pa že sam pove, da bomo v njej predstavljali slovenski tisk, ki izhaja v Sloveniji, zamejstvu in zdomstvu.

Mladika je nastala kot družinska revija, vendar se je v teku desetletij precej spremenila, tako da bi bilo danes težko reči, da je zgolj družinska. Kako bi Vi ocenili Mladiko?

Res je Mladika nastala predvsem kot revija, namenjena slovenskim družinam v našem zamejstvu. Vendar pa od vsega začetka se tega koncepta ni povsem držala. Pač pristali smo v tem kulturno-literarnem-informativnem konceptu, ki se mi zdi dovolj posrečen in zanimiv, tako za bralce pri nas kot po svetu. Seveda pa se zavedam, da bi lahko še marsikaj izboljšali, a ni ljudi, ki bi prijemali za pero. Saj vidite, koliko je pisem bralcev v našem tisku...

Mladika je v bistvu edina prava slovenska revija pri nas. V preteklosti jih je bilo več. Kako si razlagate to stanje? Obstajajo možnosti, da bi bil slovenski revijalni tisk v Italiji bogatejši?

V Trstu je bilo po zadnji vojni na-

rejenih nič koliko poskusov, da bi ustanovili revijo (skoraj dvajset). Od vseh poskusov je ostala Mladika, ki trenutno edina redno izhaja. Pravzaprav je zanimivo to z revijami pri nas: vsak poskus je sprožil drugega. Zaliv je nastal kot protiutež Mostu, Galeb kot protiutež Pastirčku, Dan kot protiutež Mladiki. Danes žal te življenjskosti, tega elana in konkurenčnosti ni več. To ocenjujem negativno.

Se je v določenem delu slovenskih medijev, ki Mladiki niso bili ravno naklonjeni, odnos do Vaše revije spremenil?

No, v Sloveniji nas zdaj vsaj omenjajo, ko nas prej niso smeli. Pri nas v zamejstvu pa je itak vedno vse tiho, saj sem že omenil, kako malo pisem je v rubrikah Pisma bralcev. In tiho so marsikdaj tudi tisti, ki bi morali vsaj po svoji poklicni dolžnosti spregovoriti. A ker molčijo - so vsi filozofi... Kajne?

Tudi Mladikina mladinska priloga Rast je postala bogatejša. Vas precejšnje število mladih peres, ki sodelujejo pri Rasti, navdaja z upanjem, da bodo v bližnji bodočnosti postali novi sodelavci Mladike?

Ne vem. Nekateri bodo ostali, upam.

Mladika bo kmalu praznovala okroglo obletnico - 40 let. Kakšen bi lahko bil obračun te dolge dobe, kakšni pa načrti za bodočnost?

Ja, do 40-letnice nam manjkajo še tri slaba leta. Tisti, ki smo bili pri Mladiki zraven od začetka, smo v tem času doživeli veliko lepega. Nikoli ne listam po starih Mladikah. A tisti, ki imajo to veselje, so mi velikokrat zatrdili, kakšen zaklad podatkov in življenja je na straneh te revije. V Mladiki smo objavljali nekatere rubrike, ki so prava zakladnica za raziskovalce: naj omenim samo Jevnikarjevo Zamejsko rubriko o manjšinah, Merkujeve jezikoslovne študije, intervjuje Zore Tavčar pa še nekatere izvirne literarne tekste in še in še. Nihče, kdor bo pisal o nas, ne bo mogel mimo tega gradiva. Ni to dovolj bogat obračun za nazaj? In načrti? Težko bo iti preko svojih moči. Mladika izhaja v Trstu. Nikoli ne bo mogla postati »vseslovenska«, tudi če bi hotela to postati. A prej kot to, je važno njeno pričevanje v tem prostoru, kateremu je prvenstveno namenjena. Zato upam, da bo tudi vnaprej Mladika čimbolj naša, vedno boljša, a predvsem naša, zamejska. Samo tako bo zanimiva tudi za druge.

Pogovarjal se je
Ivan Žerjal

Vse najboljše za Veliko noč 1993 želijo

Draguljarna - Urarna - Zlatarna

VIRGILIO BRATINA s.n.c.

Dolga in kvalitetna prisotnost, označuje jo resnost, strokovnost, kompetentnost na področju trgovine.

MONFALCONE (TRŽIČ) - Corso del Popolo, 28
Tel. (0481) 410674

TOMAUTO

STANISLAO TOMAZIC & C. S.A.S.

34170 GORIZIA

Via Nizza, 15 - Tel. (0481) 533923

Zastopstvo za Gorico in provinco
34074 TRŽIČ - Viale Verdi, 42 - Tel. (0481) 40148

TRGOVINA ČEVLJEV

ANDREJ ČOTAR

GORICA - ul. Rastello, 72

Tel. 533667

ROMAN BAR

(ROMAN COTIČ)

GORICA

Travnik, vogal ul. Roma in Oberdan

TISKARNA BUDIN

GORICA - Riva Piazzutta, 18

Tel. 531676

ZNANA TRGOVINA Z MESNIMI SPECIALITETNIMI IZDELKI

ALEŠ PINTAR

GORICA - ul. Boccaccio

Tel. 531570

GOSTILNA »PRI MIROTU« (DA MIRO)

(MARA MUŽINA)

SOVODNJE OB SOČI

Tel. 882017

SUPERMARKET

BERTOLINI WALTER

MOSSA, ul. Isonzo, 19

Tel. 380111

Velika izbira mesa, mesnih izdelkov, perutnine ter divjačine in rib na drobno in na debelo.

Cena ugodna - Odprto vsak dan razen ob ponedeljkih od 8.30 do 12.30 in od 15.30 do 19.30
Obiščite nas! Odšli boste zelo zadovoljni!

GOSTILNA

FRANC PODVERŠIČ

GORICA - ul. Brigata Pavia, 61
Tel. 530518

IZDELKI IZ KOVANEGA ŽELEZA - VRATA - ITD.

RADISLAV LEOPOLI

GORICA - ul. Brigata Pavia, 46

Tel. 531941

Trattoria Gostilna
1870
Devetak

di Devetak Agostino e C. s.n.c.

VRH SV. MIHAELA, 48 (Sovodnje ob Soči - Gorica) - Tel. 882005

Mladika

št. 2

Izšla je druga letošnja številka revije Mladika. Uvodnik se pod naslovom Neskončna zgodba, nova grožnja dotika zapletov v zvezi s slovensko-italijanskimi pogajanji. Uvodniku sledi novela Ide Mlakar Očenaš, nato si bralci lahko preberejo govor prof. Pavleta Merkuja na osrednji Prešernovi proslavi v Kulturnem domu v Trstu. Zora Tavčar je tokrat intervjuvala znanega slovenskega kulturnega ustvarjalca v Argentini Franceta Papeža. Saša Martelanc se v rubriki Naš včerajšnji svet spominja Janeza Prepeluha-Mihaela Jersa. Objavljen je drugi del Spominov na andinista Davorina Vojka Arka, rubrika Iz arhivov in predalov pa se tokrat dotika polemike med dr. Ferfoljo, dr. Tončičem in Brankom Babičem. Zora Tavčar ocenjuje zadnjo številko v letu 1992 in prvo številko v letu 1993 revije Slovenski svet.

Kot običajno se tudi v tej številki nahajajo rubrike Pod črto, Antena, Čuk na Obelisku, Mogoče vas bo zanimalo vedeti, da... in nova rubrika Zaznamki. Objavljenih je tudi več pesmi ter literarnih in drugih ocen.

Bogata je tudi mladinska priloga Rast, ki je tudi tokrat na osmih straneh.

nl

Katoliški glas dobite:

v Ljubljani: na Mačkovi 6
v Mariboru: ul. V. Kraigerja 2

Euroskoalle Fryslan '93

Tako bo letos naslov srečanju šol evropskih manjšin in manj razvitih jezikov. Pred dvema letoma je k isti pobudi pristopila nabrežinska šola I. Gruden. Letos pa je na vrsti nižja srednja šola I. Cankar od Sv. Jakoba. O pripravah in potovanju samem nam poročata učenki II. A razreda.

Organizacija MSU (Središče za raziskovanje frizijskega jezika) je povabila nas, učence drugih razredov nižje srednje šole I. Cankar na srečanje manjšinskih šol Euroskoalle Fryslan 1993, ki bo po Veliki noči v Friziji na Nizozemskem.

Za to pobudo smo izvedeli že lansko leto. Od takrat do danes se je pojavilo še kar precej težav, ki so se na našo srečo uredile.

Dan odhoda bo sredo, 14. aprila, ob 12.30 iz Trsta najprej z avtobusom do Trevisa. Tam se bomo vkrcali na letalo in poleteli do Amsterdam, kjer nas bo ponovno čakal avtobus, da nas zapelje do cilja: do mesta Leeuwarden (Ljouwert po frizijsko).

Ob našem prihodu nas bodo čakale družine, pri katerih bomo gostje. Pri njih bomo spali in z njimi bomo v četrtek od 9.00 do 14.00 šli na kulturni obisk mesta. Petek pa bomo preživeli pretežno skupaj, saj bo od 9.00 od 17.00 program športa in igrice. Naslednjega dne bomo predstavili našo manjšino s folklornimi plesi, petjem narodnih pesmi in z igranjem na flavto. V nedeljo zjutraj

pa bomo že ob 8.00 zapustili Ljouwert, da si le bežno ogledamo še Amsterdam in stopimo ponovno na letalo.

Na to srečanje se pripravljamo že dalj časa. Že januarja smo začeli vaditi ples, petje in igranje na flavto. Kot pevsko točko smo pripravili venček, v katerega smo vpletli kratke dele slovenskih narodnih pesmi. Na začetku smo ples vadili skoraj vsak dan, kar je bilo zelo naporno in utrudljivo. Naj še povemo, da bomo imeli s seboj tudi narodne noše, v katerih bomo tudi plesali.

Za to priliko smo pripravili tudi posebno izdajo našega razrednega časopisa, pri katerem so tokrat sodelovali tudi drugi razredi in s katerim predstavimo nas same, našo šolo, našo manjšino in naš narod. Ker pa bo v Friziji sporazumevalni jezik angleščina, smo morali članke prevesti. To delo je za nas v glavnem opravila prof. Ban, za kar se ji iskreno zahvaljujemo.

V Friziji nas bodo gostovale družine. Zato se nam je zdelo prav, da jim v znamenje hvaležnosti nekaj podarimo. S seboj bomo poleg časopisa vzeli plošče, ki nam jih je poklonil Tržaški oktet, nekaj knjig o lepota naših krajev in še kaj osebnega.

Upamo, da bo ta naša izkušnja lepo uspela in da se bomo spoprijateljili s tamkajšnjimi otroki.

Lara Komar
in Valentina Ciacchi

Velika noč, pomlad, mladost

Velika noč, pomlad, mladost: kakšna povezava je med temi izrazi? Vsi trije vzbujajo v človeku veselje in prijetne občutke.

Povezava med veliko nočjo in pomladjo ni le časovna. Pomislimo na cvetoče poljane, piščeta, zajčke in drevje, odeto v belo ali rožnato tanci, ki so stalen in stereotipen motiv velikonočnih voščilnic. Vsi ti so simboli narave, ki se prebujajo iz dolgega zimskega spanja. Na Veliko noč pa obhajamo Jezusovo vstajenje od smrti. Analogija je očitna. Zato si velike noči sploh ne moremo predstavljati v kakem drugem letnem času.

Velika noč ni le krščanski praznik, spomin na Kristusovo odrešenje človeka s svojo smrtjo in vstajenjem. Prisoten je tudi v verski in kulturni tradiciji Židov, ki se ob tej priliki spominjajo konca sužnosti v Egiptu. Tudi tu je torej vključen pojem odrešenja in zaključka težkega obdobja trpljenja in žrtev.

Spomin na to obdobje obstaja še danes: to je post. Današnji post je sicer omiljena oblika nekdanjega. Ne-koč so se namreč ljudje bolj postili; morda je zato nastalo toliko tipičnih

Velikonočno voščilo slovenskih škofov

Dragi bratje in sestre,
ob koncu velikega tedna se bo marsikomu zdelo, da veliki petek še ni minil. Skrbi za prihodnost so ostale. Različna prepričanja in različni pogledi na dogajanja okrog nas se morda zdijo nepremagljivi. Njihova teža bo še mnogo večja, če jih bomo sami nosili in reševali.

Jezus je pred svojim trpljenjem obljubil: »Ko bom povzdignjen z zemlje, bom vse pritegnil k sebi« (Jn 12, 32). Naj bi nas in vse naše ljudstvo pritegnil k sebi, naj bi nam pomagal nositi križ, naj bi nas vodil, da ne bomo drug drugemu križa obteževali, ampak si med seboj življenje lajšali. Naj bi nas s Kalvarije vodil k vstajenju.

Vsem sobratom duhovnikom, redovnikom in redovnicam ter vsem drugim sodelavcem v Cerkvi in vsem rojakom, ki praznujejo veliko noč doma, v zamejstvu in po svetu, želimo, da bi v Kristusovi velikonočni skrivnosti trpljenja, smrti in vstajenja doživeli duhovno prerodenje in velikonočno veselje.

velikonočnih slaščič kot »reakcija« na odpovedi preteklih tednov?

Tudi pomlad in mladost sta nerazdružljiva pojma. Kdo ni še slišal za izraz »pomlad življenja«? Bodisi mladost bodisi pomlad sta čas veselja in predstavljata začetek življenjskega oziroma letnega kroga.

Velika noč, pomlad in mladost so si torej zelo sorodni, saj nam prinašajo veselje.

Tega čistega veselja smo potrebni!
Zora

Ob goriškem Händlovem oratoriju Messijah - v slovenščini!

Uvodni premislek pred morebitno filološko polemiko

Sobotni večer ob Händlovem oratoriju Messijah - v slovenščini! - nikakor ne sodi v slovensko inačico arianizacije Evropi pripadajočega glasbenika. Znova prebujajoči se nacionalizmi bi nas kaj lahko zavedli, da bi v Cudermanovem posegu — odgovoren je za prevod — videli vzporednico početja Hitlerjeve dobe, ko so na vsak način skušali za lase in jezik privleči nazaj v rojstvo »Deutschland« stvaritve in človeka, ki pa je — resnici na ljubo — prav udobno in mirno že dobri dve stoletji počival v Westminsteri katedrali in kjer se je ves ta čas povrhu še zelo dobro počutil. Pa ne zato ker bi ravno hotel počivati na Angleškem. Ne. Počutil se je dobro morda zato, ker ne počiva v Nemčiji. In tudi tokrat ne zato, ker bi je morda ne maral. Tudi to ne. Gre preprosto za to, ker je bil po srcu in duši prebivalec sveta, ali v takratnem pomenu, prebivalec Evrope.

Kakšen se bo morda vprašal, s kakšno pravico si lahko dovolimo takšne trditve. Preprosto. Sadeži razodevajo ime drevesa, ki jih je rodilo. In Händlovi sadeži oddajajo vonj Evrope, posamičnih delov in kot celote. Kajti Händel, bolj kakor kateri koli njegov sodobnik, organsko ponotranja v enovito sintezo vse, kar je bilo najbolj živo v poznem baroku.

Protestantsko-kalvinistično nemško okolje ga je zasnovalo v svojih prvih obrisih, in to tako globoko, da se noben poizkus konfesionalne spreobrnitve ni posrečil. Ideje razsvetljenstva, ki jih je pil v času študija doma in po svetu, so na ta temelj postavile optimistično širino pogledov — bil je pač čas odprtosti in duhovne vedre edinosti, kakršnega Evropa ni poznala ne prej ne kasneje.

je, vse do danes.

Zato se ne smemo čuditi, da Händla — protestanta-kalvinista — ni motilo, da ne bi v katoliški Italiji in celo v samem kardinalskem Rimu veselo srkal med mediteranskega melosa (belcanto), duhovnih in estetskih spoznanj (opera, oratorij...), in to tako prepričano, da bo ostal za vse življenje zaznamovan in požlahtnjen od tega dotika. Poleg več kot samoumevnega plavanja v glasbenih krogih (Scarlatti, da omenimo vsaj prijatelja-tekmeča) je marljivo, čeprav malce vzvišeno, požiral vse: Berninijevo klasično uravnoteženost (arhitektura in kiparstvo sta sestrski kompoziciji) skupaj z radoživim žarom barv na freskah recimo nekega Tiepola (v glasbeni afektni ekspresiji igrajo ravno barve prvo violino).

Čeprav je takratna Italija imela daleč najmočnejši vpliv na ponosnega »Saksonca«, kot so ga preimenovali v Benetkah in Rimu, pa ni bila edina. Nova »domovina« (v kolikor jo kozmopolit sploh lahko ima) Anglija je kljub vrzeli, ki je nastala po smrti Purcella, nadaljevala vlogo prekvaševanja te že itak bujne osebnosti. London, kamor je prišel bolj zato do zapolni angleško praznino, kakor pa da sebe napolni, ga je silil, da je usmerjal stvariteljski tok tako, kot da bi pletel zanimivo pripoved, polno ironično iskrivih domislic. Italijanska neproblematična lahkotnost (Carissimijeve Historiae) in nemško-flamska sentimentalna racionalnost (Der blutige und sterbende Jesus) je tukaj dobila še eno potezo Händlove stilistično-poetične sinteze, vsajene v »masque« — tradicionalno angleška inačica predstav. Sinteze, ne sinkretizma — kajti vse je bilo lepo organsko enovito ponotranjeno. Zato se motijo tisti, ki pripisujejo

glasbeno uspešnost Händlovega opusa njegovim političnim stikom z visokimi aristokratskimi krogi, združeno z izredno podjetniškim talentom skladatelja samega. To dvojje je bilo izredno majavo in nestalno. Skrivnost dobesedno popularne (tj. ljudske) priljubljenosti Händlove glasbe (npr. Largo, Aleluja, Ognjemet, Glasba na vodi...) je potrebno iskati predvsem tukaj, v tej duhovni sintezi vsega, kar mu je najboljšega nudila takratna Evropa. Pač ni bil iskalec novih resnic v glasbi, kakor njegov deželni rojak in celo horoskopski sodobnik J.S. Bach, ki je »potoval« po Evropi zgolj ob prebiranju partitur, zaprt v sobi. Tak pripada eni domovini, ki si jo ustvarja v sebi in v kateri bodo domovali šele potomci.

Ne, Händel tudi to ni bil. Križišče posameznih ljudi in narodov je bil, pripadal je vsem z edinim namenom, da bi naredil most. Ni zanikal lastnih korenin, bile so trajen in — ne samo neupogljiv, marveč — nezlomljiv temelj. Most, ki ga je gradil, je počival brez protislovja na tem in takem temelju: Saksonec-kozmopolit. Klasičen primer uravnoteženosti, kjer ta ne pomeni toge zabitosti v eni točki, pač pa svobodno nihanje med skrajnostmi, ne da bi se pri tem pustili usodno pogoltniti eni ali drugi. Händlov oratorij Messijah je izredno lep primer za to, toliko da omenimo enega od mnogih in ker ga imamo povrh ravno pred sabo.

Messijah je doživel v irskem Dublinu 13. aprila 1742 svojo krstno izvedbo. Katoliška številčna večina se je čutila podjarmljena od protestantske manjšine. Obe pa sta družili občutek skupne odvisnosti od Anglije. Händlov oratorij je zato pomenil premostitev verskega in političnega razkola v ponovno enotno vizijo uni-

verzalnega krščanstva: Jezusovo odrešilno poslanstvo in božje obljube nesmrtnosti presegajo ozko ideološko-konfesionalno razklanost, pripadajo ne samo protestantom in katoličanom, pripadajo celemu človeštvu. Drobec psalmov in prerokov Stare zaveze, ki se mešajo z onimi iz novozaveznih knjig evangelijev, Pavla in Razodetja so sicer razdeljeni v tri dejanja, toda glasba jih poveže v mogočno arhitekturo zvokov in pomenov. Semantičnost »majhnega pasijona« v drugem delu je antitetično jedno obeh, ki ga obkrožata: prvo pripovedno-pastoralno, zadnje proslavljanje zmage Kralja kraljev. Glasba je nositeljica besednega triptiha, in ta princip sega vse v čase Monteverdija. Antično-srednjeveško-renesansna monolitnost besede in glasbe, oziroma podrejenost glasbe besedi, je tukaj izginila kot sneg na soncu. Glasba že dolgo ne več »sužnja temveč gospodarica besednega izraza« (Monteverdi).

In prav tukaj tičijo razlogi, ki so zmagali na sobotnem večeru ob Händlovem oratoriju Messijah - v slovenščini prosim! - v notranjem puritanskem filološkem spopadu. Samozavestno in prepričljivo so se tihotapili v duha poslušalcev naravnost blesteči zvoki — za naše okolje izrednih — solistov sester Veronike (sopran) in Bernarde (alt) ter brata Marka (bas) Fink ter tenorista Janeza Lotriča, ki je družinskemu ansamblu nevsiljivo dopolnil številčno vrzel. Malce utrujen vtis Marka Fink ni nikakor zasenčil briliranja ostalih, tako da tudi njegov napor (peti domače mu angleško besedilo v materinščini) ni dajal vsiljivega občutka, sproščeno naraven je bil — podoba afekta znotraj baročnih Händlovih afektov je bil. Händel je tudi tokrat ostal zvest svojemu osnovnemu pok-

licu: na ruševinah zidov pregraje je zgradil v našem narodu nov most med najplemenitejšim delom argentinske in matične Slovenije. Petje v slovenščini je izvenovalo začuda celo filološko domače.

So ta občutek imeli tudi izredno številni Italijani? Sodeč po dolgem in izredno toplem aplavzu, je odgovor lahko samo pritrdilen, in most je za trenutek tudi tukaj zaživel, pa čeprav je čas temu vse prej kot naklonjen.

Slovenski komorni orkester in zbor sta delo rutinsko nadpovprečno dobro opravila. Izredna dolžina dela pač nujno utruja celo še pasivnega poslušalca. Težaško delo orkestra — tega pristaniškega nosača zvočnega dogajanja solistov (vokalnih in instrumentalnih) — je pač bolj podobno garanju kot umetnostnemu razvedrilu. Dejstvo neprekinjenega dela sicer ne velja za zbor, ki je v baroku (in pri Händlu še posebej) nadomestek operne scene in merilo dramatičnega dogajanja. To dvojno nalogo je zbor opravil izrazito in še dokaj notranje prizadeto. Zato so v vokalni in izrazno dokaj homogeni zvočnosti malce motili (primerjava s solisti se vsiljuje sama od sebe) v ekstremnih legah še neizčiščeni moški glasovi. Profesionalnemu zboru pač to ne bo težko.

Že v Händlovem konceptu epsko zasnovan verski oratorij Messijah je izvenoval v sobotni izvedbi v slavilno dejanje modremu in vedremu verovanju, optimistični odprtosti do stvarstva (danes tudi to ne več nekaj samoumevnega). Poteze besedila še posebej podčrtane z glasbo so dajale vtis potopljenosti v meditativno oazo, ki jo je oratorij vedno imel: razmišljanje ob čudenju. Tudi pričujoče besede so sad istega večera.

Ivan Florjanc

Kam gredo mladi?

Ciklus kulturnih srečanj, ki ga prireja kulturni center »Stella Matutina« in Skupnost krščanskega življenja

Evropa in države, ki jo sestavljajo, doživljajo posebno pomemben trenutek svoje zgodovine. Preobrat, vojne, korupcija, reforme, rasiistična desničarska gibanja... so močni izzivi temu delu sveta in njegovemu načinu razmišljanja ter ravnanja, ki je danes nekako prisiljen delati račune s samim seboj. Ti izzivi se dotikajo še na poseben način nas kristjanov, ki smo poklicani k iskanju resnih in celostnih odgovorov na družbenem, kulturnem, političnem področju, k iskanju poti za Novo evangelizacijo.

Poleg tega živimo mi ob meji. Na tem ozemlju so se v zgodovini srečevali in se še srečujejo trije različni narodni elementi: latinski, slovenski in germanski. Njihova skupna zgodovina sega od skupnih krščanskih korenin v oglejski Cerkvi (kot je večkrat poudaril sv. oče na pastoralnem obisku v naši deželi), do avstroogrske monarhije in do sedanjih oblik sodelovanja.

Zato želimo začeti razmišljanje o tem, kaj se giblje, kaj se premika v tem delu Evrope, ki ga imenujemo Alpe Jadran, ki pa je obenem tudi sestavni del Srednje Evrope. Na tak način želimo nuditi mestu in širši okolici možnost, da se vključita v to razmišljanje in se potem lahko sadi raziskave tudi kakorkoli poslužujeta. To je tudi priložnost, da vsi skupaj spoznamo, tako med kristjani kot med laiki, najboljše sile in energije, ki se trudijo za skupno dobro. In nenazadnje bi lahko iz tega skupnega razmišljanja razbrali, kakšne poti se nam odpirajo za Novo evangelizacijo, o kateri tudi naša krajevna Cerkva razmišlja v tem trenutku. Zamislili smo si torej serijo kulturnih srečanj, predavanj, simpozijev, odprtih za javnost, ki bi se dotaknili različnih tem in vsebin.

Za začetek izhajamo iz aktualne sociološke raziskave, ki so jo izvedli med mladimi v Trstu, Gorici, Ljubljani in Celovcu. Izkazalo se je, da imajo mladi iz vseh teh mest in krajev iste kriterije pri odločanju, pri izbiri.

Zato smo (tudi glede na širšo trenutno situacijo mladine, na različne pojave, kot so naziskin itd...) vprašali nekatere osebe iz Slovenije, Avstrije in Italije »Kam gredo mladi« v tem trenutku v tem delu Evrope. Odgovorili nam bodo:

Minister Republike Slovenije g. Janez Janša v petek, 16. aprila, ob 20.30 v Katoliškem domu.

Celovski škof msgr. Egon Capelari v četrtek, 6. maja, v Avditoriju »Fogar« (Korzo Verdi, 4) ob 20.30.

Profesor fizike na Univerzi v Rimu dr. Giovanni Bachelet v nedeljo, 23. maja, ob 20.30 v centru »Stella Matutina«.

Misijonar je obiskal naše šole

V tednu od tihe do oljne nedelje je bil gost na Goriškem misijonar Zdravko Kravos. Misijonar je doma iz Skrilj na Vipavskem, kjer se je rodil leta 1925. Kot 14 leten deček je odšel k maristom, redovnikom, ki se posvečajo predvsem vzgoji mladine v šolah. Po vojni je bil 20 let v Buenos Airesu, nato pa 20 let v Zambiji. Tam na višji šoli poučuje francoščino in angleščino. Letos je na dopustu doma tudi zaradi zdravja.

V Skriljah smo ga staknili in povabili v Gorico. Tu je od ponedeljka do sobote obiskoval naše šole in govoril mladini o svojem delu z mladimi v misijonih. Saj ima res bogato izkušnjo. Ob koncu je pohvalil naše šolarje in njih vzgojitelje-katehete za prijaznost in sodelovanje. Na počitnicah bo še do jeseni in ga lahko še kdo povabi na misijonski obisk.

Predstava ODRA 90 v Štmavru

Na povabilo društva Sabotin iz Štmavra se je v nedeljo, 28. marca, amaterska gledališka skupina ODER 90 že tretjič predstavila občinstvu z Meškovo dramo Mati v prostorih bivše osnovne šole. Kljub tesnemu prostoru se je zbralo veliko število vaščanov, ki so pazljivo in navdušeno sledili drami. Za igralce je to seveda veliko zadoščenje in spodbuda za nadaljnje sodelovanje.

Po zaključku so jim člani društva Sabotin pripravili prigrizek in ob zvokih harmonikarjev Marka in Jana se je večer zaključil veselo in razigrano. K.J.

V Gorici lep zaključek Primorske poje

V nedeljo, 4. aprila, je bil v Katoliškem domu v Gorici zaključni nastop letošnje Primorske poje, ki se je začela 13. marca. Skupno je bilo 18 koncertov, na katerih je sodelovalo več kot sto pevskih zborov.

Goriška je bila dobro zastopana, saj je na reviji nastopilo 15 zborov.

Goriški koncert je bil lepo obiskan. Prisotne je v imenu Zveze slovenske katoliške prosvete nagovorila Lucija Lavrenčič in izrekla nekaj misli o reviji sami, ki naj bi bolj upoštevala kakovost izvajalcev.

Organizatorjem je za goriški koncert uspelo izbrati kakovostne skupine, ki so se predstavile s posrečenim programom in nudile poslušalcem poldrugo uro lepega petja.

Kot prvi je nastopil mešani zbor Pod lipo iz Barnasa, ki ga vodi Nino Specogna, sledil je fantovski oktet Dornberk, ki je nastal pred kratkim pod vodstvom Lojzeka Vodopivca. Anka Černic je vodila dekleta zbora Alenka iz Števerjana, Anton Baloh pa mešani Zbor Primorsko iz Mačkolj. Mlade pevke in pevci zbora župnije sv. Štefana iz Vipave so napolnili oder in lepo izvedli zahteven program. Zbor vodi Damijana Božič. Primeren zaključek celotnega programa je predstavljala nastop Primorskega akademskega zbora Vinko Vodopivec pod vodstvom Andreja Missona.

9.4.92 - 9.4.93

Ob. 1. obletnici smrti naše predrage mame Marice Lupinc roj. Terčon se je spominjajo z ljubeznijo

vsi njeni

Praprot, Rim, Klanc, 8. aprila 1993

ŠPORT

Olympia CDR

A.R.F. Cremcaffè

3:2 (15:10, 13:15, 7:15, 15:11, 15:13)

Olympia: Terpin S., A. in J., Vogrič A. in M., Petejan, Dorni, Komjanc, Devetak, Šfiligoj, Povše

Olympia je dosegla najlepšo zmago cellega prvenstva; na domačem igrišču je namreč premagala vodilni Cremcaffè, ki je bil do sedaj le enkrat poražen. Ta zmaga je svojevrsten podvig, saj sestavljajo nasprotnikovo ekipo zelo visoki in izkušeni igralci, tako da so morali naši povleči vse iz sebe, da so osvojili tekmo.

Tokrat je bila Olympia zanesljiva v vseh elementih igre; posebej važno taktično vlogo je imel servis, ki se je izkazal kot odločilen adut domačih. Gostje so sicer začeli zelo dobro, saj so povedli z 8:0. Takrat je Olympia premagala začetno negotovost in z agresivno igro privlekla na dan razne tehnične pomanjkljivosti gostov. Potek igre se je nenaadoma spremenil in prvi set je pripadel našim. V drugem setu je bila igra izenačena, proti koncu pa je že z gledalo, da bodo domačini povedli z 2:0; na žalost pa so takrat naredili nekaj napak v napadu in tako zamudili lepo priložnost. Gostje so začeli tretji set z večjo zanesljivostjo in bili stalno v vodstvu, tako da so dajali vtis, da imajo tekmo trdno v svojih rokah. V četrtem setu pa smo bili priča novemu preobratu, saj je Olympia visoko povedla in kljub padcu koncentracije proti koncu niza podaljšala tekmo na tie-break. Ta je bil izredno dramatičen; boljše so začeli naši, imeli so stalno 2-3 točke naskoka. Nasprotnik je dosegel izenačenje na 10:10, nato na 13:13. Pri stanju 14:13 za Olympia je trenerju Petejanu uspela taktična poteza, saj je ukazal blokerjem, naj pokrijejo glavnega nasprotnikovega tolkača po paraleli. Prav s tem blokom so naši osvojili odločilno točko in tako tudi srčno željeno zmago. Igor Povše

Venec spominčič možu na grob v Celju

Venec sonetov Ljubke Šorli »Možu na grob« so na praznik sv. Jožefa v cerkvi sv. Cecilije v Celju, ki jo upravljajo kapucini, predstavili zbrani publiki. Pripravili so namreč večer staršev in se pri tem spomnili Lojzeta Bratuža. Udeležena dr. Karolina Godina poroča: »Darilo ob dnevu staršev vsem, ki so na predpomladni večer napolnili cerkev, so bile pesmi z naslovom Venec spominčič možu na grob, ki jih je zložila pesnica Ljubka Šorli, žena pokojnega skladatelja in zborovodje Bratuža, doma iz Tolmina.

Njegovo in zato tudi njeno trpljenje je povzročil čas - italijanski fašizem, ki je med goriškimi Slovenci hotel izbrisati vse, kar se mu ni podalo, kar je ostalo zvesto slovenski besedi. Slovenska beseda si je tiste čase iskala zavetje v pesmi. Prega na iz prosvetnega življenja se je zatekla v cerkev. Tu je petje najbolj gojil prav Lojze Bratuž. Na sveti večer leta 1936 je njegov zbor prepeval v vasi Podgora blizu Gorice. Čez nekaj dni so prišli ponj fašisti-črnosrajčniki in ga prisilili, da je izpil strojno olje, pomešano z bencinom. Po nekaj tednih, dan pred izpolnjenim 35. letom, je v hudih bolečinah v bolnišnici umrl. Malo pred smrtjo pa so iz Soške doline prišli njegovi pevci in pod oknom zapeli svojemu zborovodji njegovo priljubljeno pesem Monotono pojo mi kraguljčki... Fašisti so pred grob postavili stražo, da bi ljudem preprečili prihod na pogreb. Čez noč pa so se pojavile na gomili rože v spomin velikemu ljubitelju slovenske besede in pesmi.

Lojzetova žena Ljubka je bila takrat stara 26 let. Ostala je sama z dvema otrokoma. Pa ni obupala. Vzdržala je in vztrajala tudi v trpljenju, ki ga je prinesla druga svetovna vojna. Mož pa je v njej živel, živel v pesmih, ki jih je pisala. Posvetila mu je sonetni venec, spleten iz štirinajstih sonetov — Venec spominčič možu na grob. Vse je oživel v njej: tiha sreča ob poroki, še večja ob rojstvu otrok, bojazen za možovo življenje in največja izguba. A je kljub vsemu — vendarle mogla izpovedati: »Življenja ni mi strla moč grozeča, uporno sem viharjem kljubovala.«

Starše in vse prisotne, ki so napolnili kapucinsko cerkev, je v imenu župnijske skupnosti pozdravil pater Pavel Košir. Umetnikovo življenje in delo, osebno in kulturno tragedijo, ki se je odigrala z njegovo smrtjo, je orisal goriški rojak Peter Simoniti iz Celja. Sonetni venec pesnice Ljubke Šorli-Bratuž pa je doživeto recitirala psihologinja Sonja Mlejn. Na orglah jo je spremljala cerkvena glasbenica Snežka Podpečan z glasbo Johanna Sebastiana Bacha Passacaglia (Križev pot). Vokalna skupina Kopolčani pod vodstvom prof. Jožice Soko pa je popestrila slavnostni večer z izbranimi pesmimi.

ZAHVALA

Ob izgubi dragega očeta

Karla Brešana

se iskreno zahvaljujemo g. Silvanu Pianiju, g. Karlu Bolčini, g. Ginu della Vecchia in g. Hilariju Brezgarju za pogrebne obrede; podgorskim pevcem za lepo petje ter sorodnikom in prijateljem, ki so pokojnika pospremili na zadnji poti.

Žalujoči sin Karlo z družino
hčere Hortenzija in Lilijana z družinami

»Ljubezen moja brez miru te išče, opevajo srca te mili zvoki...« Besede pesnice, ki je prekoračila že 80 let, so spregovorile vsem materam in ženam, očetom in možem, da bi se ob pesmih bolj zavedali trenutkov sreče in bili Bogu hvaležni zanje in da bi ob tuji bolečini laže prenašali lastne tegobe, kajti vse to zmore stori-ti iskrena pesniška izpoved.

Mrak je legal na celjsko kotlino, ko smo se pomikali od stoletnih zidov samostana in cerkve po lesenem stopnišču proti mestu. Kdo bi mogel ostati brezčuten ob tako plemenitem in lepem izrazu človeškega duha. Hvala Vam, Ljubka in Lojze, za Va-jino sporočilo današnjemu svetu.«

Praznik pomladi v Doberdolu

Letošnji Praznik pomladi, katerega prireja Društvo Hrast iz Doberdola bo imel posebno kulturno obeležje. V svojo rojstno vas bo prišel namreč akademski slikar in ilustrator Vladimir Lakovič, rojen 10. januarja 1921. Razstavljal bo ciklus javnosti še neizpostavljenih risb: »Znanci« in risbe »Iz skicirke«. Njegova prisotnost bo podčrtala tridesetletnico delovanja društva Hrast in bo predstavljala za Doberdob važen kulturni dogodek. Obenem bo Lakovičeva prisotnost priklicala v spomin tudi del zgodovine, saj je odhod njegove družine vezan na Rapalsko pogodbo (1920), ko je bila Primorska prisojena Italiji.

Čestitke

Župnijsko občinstvo Števerjan in Društvo F.B. Sedej čestitata Franki in Branku Terčiču ob rojstvu prvorojenke Lize.

OBVESTILA

Izšla je študija o škofu Attems in o njegovih pridigah. Raziskavo je spisala prof. Lojzka Bratuž. Predstavitelj knjige bo v palači Attems dne 23. aprila.

Razstava desetih likovnih umetnikov v Katoliški knjigarni, bo odprta do konca aprila.

Vrh. Za veliko noč bo po maši ob 11. uri kratka prireditev z blagoslovom jedi in nagrajevanjem za najlepše pirhe. Pri-srčno vabljeni!

Mešani pevski zbor iz Pevme vabi na Koncert velikonočnih pesmi v župnijski cerkvi v Pevmi, v nedeljo, 18. aprila 1993, ob 16. uri. Sodelujejo: učenci OŠ Josip Abram, MPZ iz Štmavra, MePZ iz Pevme, dekliški zbor Alenka iz Števerjana, MePZ Podgora. Govornik: Karlo Bolčina.

TEDNIK LJUDSKEGA RADIA

- Vstajenje pomeni tudi konec nasilja
- Bosna ali satanizem politike interesov
- Prva italijanska republika je mrtva
- Je odpovedala tudi zamejska kultura?

SKD HRAST

vabi v Doberdob na tradicionalni

PRAZNIK POMLADI

v ponedeljek 12. in nedeljo 18. aprila 1993

Ponedeljek, 12. aprila

ob 13. uri: Otvoritev praznika
ob 14. uri: Otvoritev razstave V. LAKOVIČA
ob 16. uri: EX TEMPORE za vrtec, osnovno in nižjo srednjo šolo
ob 17.30 : Koncert godbe na pihala iz Proseka
Sledi ples ob zvokih ansambla AGROPOP.

Nedelja, 18. aprila

ob 15. uri: Otvoritev
ob 19. uri: Ples ob zvokih ansambla HAPPY DAYS

Deloval bo dobro založen buffet s pristnimi jedmi na žaru in z domačo kapljico; na ogled bo tudi razstava.

Kraški lastniki - pozor!

V prejšnjih dneh se je sestal pokrajinski izvršni odbor SSK, pod vodstvom podtajnika Petra Močnika.

SSK obsoja demagogijo tržaškega župana Staffierija in ostalih listarskih prvakov, vključno s podministrom Camberjem. Le-ta ni na svojem vrhovnem položaju v upravi države uspel napraviti ničesar za mesto, ki ga je izvolilo, saj je tržaški Lloyd v lidivaciji, kljub podministru za prevoze. Nasprotno je Camber v svoji protislovenski ihti zašel v popolno nasprotje s svojim ministrom, ko je zahteval, da se zamrznejo posojila Sloveniji za avtoceste. S tem je Camber hotel zadati dodatni udarec obmejnemu gospodarstvu in razvoju Trsta, ki lahko napreduje samo v sodelovanju s svojim naravnim zaledjem, kamor spadata tudi Slovenija in Hrvaška. Glede že večkrat napovedanega odstopa župana, SSK vabi demokratične sile, da končajo podpirati ta odbor in da oblikujejo novega, ki bi predstavljal zdrave sile tega mesta.

Govora je bilo tudi o nedavni polemiki med predstavniki kraških lastnikov in naravovarstveniki, kateri pobirajo podpise za ustanovitev mednarodnega parka na Krasu.

SSK vabi ljudi naj ne nasedajo navidezno vabljivim načrtom, saj je stranka mnogokrat podčrtala, da je kraški park le vinkulacija v škodo lastnikov — v glavnem Slovencev —, kateri tvegajo visoke globe tudi pri oranju njive ali sečnji drvi, medtem ko nihče ne preganja in kaznuje brezobzirnih nedeljskih izletnikov, ki ne spoštujejo zasebne lastnine, pobirajo sadeže in rože, kvarijo kmetom pridelek. Lastniki so tako dejansko razlašeni brez vsakršne odškodnine. Govoriti o gradbenem špekulantstvu kraških lastnikov je naravnost smešno, ko občina Trst onemogoča tudi popravilo starih hiš.

SSK z zadovoljstvom ugotavlja, da se je Slovenija pri pogajanjih za posodobitev Osimskih sporazumov trdno zavzela za zaščito naše manjšine. Glede reševanja problematike nepremičnin optantov, gre za notranji problem Slovenije, ki se neposredno tiče njene suverenosti, katera ne more biti razprodana. Presenečajo torej izjave nekaterih manjšinskih krogov, ki zagovarjajo nasprotno. Saj tudi na tržaškem do lani tujci niso imeli možnosti prostega nakupa nepremičnin.

Peter Močnik

Potrjeno vodstvo KZ

Na seji novoizvoljenega glavnega odbora Kmečke zveze, ki se je odvijala v četrtek 1. aprila, je bilo potrjeno dosedanje vodstvo, in sicer predsednik Alojz Debelis, podpredsednika Robi Ota in Silvan Ferluga ter tajnik Edi Bukavec.

ZAHVALA

Naša dobra

Mira Štoka roj. Lavrenčič

Počiva na domačem pokopališču na Katinari. Mnogo vas je bilo, ki ste jo prišli zadnjič pozdravit, ji prinesli cvetje, jo spremili do njenega poslednjega doma. V tolažbo nam je bila častita duhovščina, ganila sta nas cerkveni pevski zbor in mladinska skupina, ob strani so nam bili naši dragi sorodniki in njeni zvesti prijatelji.

Srčna hvala vsem in še tistim, ki boste njen spomin tudi drugače počastili.

Posebna zahvala za vso zdravniško skrb dr. Jevnikarju in dr. Cristaldiju.

Mož Drago, hčerka Alenka, oče Just, sestre Vera in Vojka ter brat Milan z družinami

Opčine - Katinara, 4. aprila 1993

Počastitev talcev na Opčinah

Na Pikelcu pri Opčinah je v nedeljo potekala spominska svečanost ob obletnici usmrtitve 71 talcev s strani nacistov. Govorila sta ravnatelj Narodne in študijske knjižnice Milan Pahor in deželni predsednik vsedržavnega združenja partizanov Italije - ANPI Federico Vincenti.

Stavka tudi v Trstu

Tudi v Trstu se je v petek 2. t.m. odvijala splošna stavka, ki so jo na vsedržavni ravni oklicali sindikati. Po glavnih tržaških ulicah se je vil sprevod, ki se ga je udeležilo približno 7.000 ljudi. Udeležencem so spregovorili glavni krajevni sindikalni voditelji, vendar samo v italijanščini. Slovenščina je bila tokrat odsotna.

Čakajoč na ministrov dovoljenje

Ministrstvo za šolstvo se še ni odločilo o predlogu šolskega skrbništva, da bi nekatera ravnateljstva združili. Kot znano je v načrtu tudi združitev ravnateljstev nekaterih slovenskih šol, in sicer nižjih srednjih šol »Srečko Kosovel« z Opčin, »Fran Levstik« s Proseka, »Ivan Cankar« od Sv. Jakoba in »Fran Erjavce« iz Rojana.

Deset let Radia Opčine

Priljubljena slovenska zasebna radijska postaja Radio Opčine praznuje letos deset let obstoja in delovanja. Desetletnico so proslavili v nedeljo v športno-kulturnem centru v Zgoniku. Spored je bil pester: nastopili so razni slovenski ansambli (kot npr. Agropop, Big Ben, Happy day idr.), kabaretista Sergej Verč in Boris Kobal, na koncu pa najboljši »vicarji«, ki so s svojimi smešnicami razveselili občinstvo.

Tečaj za zaročence v Marijanišču na Opčinah

Začel se bo v torek, 18. maja, ob 20. uri. Na sporedu je šest predavanj, vsak teden po eno, verjetno ob torkih ali pa kak drugi dan, po dogovoru. Prvo in uvodno predavanje bo imel vzgojitelj dr. Jože Ramovž. Govoril bo o problematiki odnosov. Druga predavanja bodo imeli: odvetnik dr. Mitja Bitežnik, zdravnik dr. Igor Košuta, docent dr. Jože Bajzek, župnik dr. Jože Sraka in skladatelj prof. Ivan Florjanc.

Morebitni udeleženci naj se javijo pri svetokriškem župniku, po možnosti v večernih urah, po telefonu št. 220332.

Predstavitve Vrabčevih maš v Barkovljah

Barkovlje so bile primeren kraj, da se počasti spomin skladatelja Ubalda Vrabca, saj je slednji v prvih povojnih letih vodil tukajšnji zbor. Tako je v nedeljo v barkovljanski cerkvi na predstavitvi zbirke Vrabčevih maš svoj govor pričel dr. Zorko Harej, predsednik Zveze cerkvenih pevskih zborov in urednik zbirke, ki jo je izdal iz založil Svet slovenskih organizacij. Dr. Harej je povedal, da izhaja Ubaldo Vrabec iz proletarskega okolja in da je že zgodaj začutil družbeno in narodno zapostavljenost. Od Cerkev je bil — zlasti v prvih letih — odmaknjen, ker jo je čutil kot zaveznico tiste oblasti, ki nas je zatirala. Ni pa bil Cerkvi nasproten: to je dokazal bodisi z vodenjem cerkvenih zborov bodisi s komponiranjem cerkvenih skladb, ki spada zlasti v obdobje po drugem vatikanskem koncilu, ki je v cerkev uvedel narodne jezike, in s tem seveda tudi slovenskega. Izbral si je tisto cerkveno glasbeno dejavnost, ki je bila najbolj potrebna, to je mašo.

Govoru dr. Hareja je sledil nastop predsednice SSO Marije Ferletič, ki je spregovorila v italijanščini. Tudi ona se je dotaknila posebne Vrabčeve povezanosti s Cerkvijo in cerkveno glasbo, poudarila pa je tudi dejstvo, da se korenine Ubalda Vrabca in njegove glasbe nahajajo v ljudstvu, v tistem ljudstvu, kateremu je skladatelj ostal vedno zvest.

Zatem je zbor Milan Pertot pod vodstvom Aleksandre Pertot in ob orgelski spremljavi Štefana Bambija izvedel Vrabčevo mašo v Es-duru, katero je avtor posvetil papežu Janu XXIII. kot pobudniku rabe narodnega jezika v cerkvi. Petje je bilo ubrano in prepričljivo ter je tako primerno kronalo nedeljski večer.

Naj še omenimo, da lahko vsako prispeva vsoto denarja — tudi na tekočem računu — za nagrobni kamen za pok. Ubalda Vrabca na pokopališču v Rodiku.

Ivan Žerjal

Župan Pečenik prijavljen

Prvak Liste za Trst Gianfranco Gambassini je vložil sodno prijavo proti dolinskemu županu Marinu Pečeniku. Po mnenju Gambassinija in drugih nacionalističnih predstavnikov naj bi župan namerno zavlačeval z dovoljenjem za odprtje dolinske pošte, ker niso bili še postavljeni dvojezični napisi in oznake. Župan Pečenik je že pred prijavo utemeljil in obrazložil svojo odločitev. V Dolini je, tako kot v Nabrežini, Zgoniku in na Repentabru, dvojezičnost uradna.

Pojdimo v Lurd

Kot vsako leto se tudi letos nudi priložnost, da pojdemo v svetovno Marijino svetišče v Lurd.

Tudi letos bomo romali z bolniškim vlakom kot vsako leto, da lahko gredo z nami tudi bolehní romarji; zanje je pripravljen poseben bolniški voz. Družbo jim delajo in jih spremljajo zdravi romarji, ki jih je vedno okrog 500. Tudi Slovenci imamo svojo lepo skupino. Pridite z nami, ne bo vam žal tega izrednega doživetja.

M.F.

Nabirka za katoliški tisk 1993

Sv. Ivan (Trst)	930.000
Podlonjer	90.000

Za nagrobnik dr. Prešernu

Pred kratkim je minila prva obletnica smrti nepozabnega dr. Jožeta Prešerna, ki je nad 40 let skrbel za slovensko dušno pastirstvo pri Novem sv. Antonu in tako nekako »kril« potrebe Slovencev v središču Trsta. Pa tudi sicer je bil dr. Prešeren markantna osebnost v raznih slovenskih organizacijah: v Slovenski dijaški zvezi, pri skavtih in v Marijini družbi v Ul. Risorta. Pokopan je v svoji rojstni Smolenji vasi na Dolenskem, kjer mu bodo v kratkem postavili nagrobni spomenik. Prispevke zbirajo tudi na Tržaškem.

(mab)

Jambor št. 6

Pred kratkim je izšla marčna številka Jambora, notranjega glasila slovenskih tržaških skavtinj in skavtov, ki ga s pomočjo 8-članskega uredniškega odbora ureja Marko Tavčar. To je 6. številka že XXII. letnika s pestro in zanimivo vsebino.

Uvodnik je napisal Glasbeni kobra. Tone je iz Rima poslal slovenskim tržaškim skavtom postno pismo. Duhovno misel o konfliktu in spravi je prispeval Franc Vončina.

O razstavi Skavti in gozdovniki na Slovenskem, ki sta jo pripravili Slovenska zamejska skavtska organizacija in Rod modrega vala v prostorih Kulturnega doma v Trstu, poroča Podlasica iz Rodu modrega vala. To je prvič, da piše v Jambor tudi članica organizacije tabornikov. Zelo koristen je prispevek Marljivega srnjaka o slovenskih zgodovinskih in narodnih simbolih in znamenjih: zastavi, črnem panterju, slovenskem klobuku, knežjem kamnu, vojvodskem stolu in lipi. Kobra X nam predstavi lik znanega afroameriškega črnega voditelja Malcolm X. Športni kormoran pa nam na kratko poroča o gledališču Mielu, kjer se odvija alternativno kulturno dogajanje v Trstu.

Kot v vsaki številki so na straneh glasila tudi stalne rubrike veje rovejev in popotnic, izvidnikov in vodnic ter volčičev in veveric pa še pisma uredništvu in križanka.

(mab)

Nabrežina

Tudi letos bo v župnijski dvorani v Nabrežini tradicionalna (14 let!) razstava velikonočnih pirhov, ročno delo šolske mladine raznih krajev, pa tudi privatnikov in znanih domačih umetnikov.

Razstava bo odprta od 11. do 25. aprila vsak dan v popoldanskih in večernih urah. Vabljeni!

- Obenem voščil župnijska skupnost vsem bralcem in znancem blagoslovljene velikonočne praznike!

Judovska kultura v SKK

Zadnji sobotni sestanek Slovenskega Kulturnega Kluba pred velikonočnimi prazniki je bil posvečen nekoliko resnejši tematiki. Naslov večera se je namreč glasil Vpogled v svet judovske kulture. Prof. Mirjam Bratina Pahor je zbrani mladini na zelo jasnem nazoren način podala nekaj osnovnih informacij, ki so nam potem omogočile boljše razumevanje filma The chosen (oz. Izvoljeni).

Molitev pred Zidom solza

Film je ambientiran v Združenih Državah Amerike takoj po drugi svetovni vojni. Govori pa o prijateljstvu med dvema fantoma, ki sta sicer oba Juda, vendar je eden izmed njih t.i. hasidejec, to pomeni, da pripada ortodoksni, mistični judovski sekci. Tako smo v filmu lahko zasledili ne samo zelo lep prikaz judovskih navad in običajev, njihov stil življenja (ki je posebno pri hasidejcih zelo strog in prežet z globokimi verskimi vrednotami), ampak tudi izčrpen prikaz omenjenega zgodovinskega obdobja, s koncem vojne v Evropi, odkrivanjem nacističnih taborišč, kjer je bilo pobitih ogromno Judov (junakov vzklik »never again!«, oz. »Nikoli več!« je z dramatičnostjo izzvenel v naših srcih, ko smo se spomnili, da pa na žalost ravno danes zopet odkrivajo podobna taborišča v Bosni...), nastajanjem judovske države in različnimi odzivi na ta dogodek. S tem v zvezi je predavateljica mladim razložila ne samo nastanek in značilnosti hasidizma, ampak tudi nekatere osnovne pojme povezane s to problematiko, ki se jih v šoli ni vedno možno naučiti (npr. kaj je to Tora, Talmud, misticizem, sionizem itd.).

Večer v Slovenskem Kulturnem Klubu je bil še posebno posrečen še zaradi tretje sporočilne dimenzije filma samega. Film je namreč izzvenel kot mogočna apologija prijateljstvu, ki ni bilo tu prikazano na cenen način, na katerega smo včasih zaradi medijev navajeni. Poleg tega pa so bile v ospredju še druge vrednote, kot so spoštovanje drugačnosti, poštenost, družina. Večer je torej na posreden način omogočil marsikateremu mlademu posebne vrste pravico na Veliko noč.

Breda Susič

Vse najboljše za Veliko noč 1993 želijo

april 1993

ŠPORT

OLYMPIA

MOŠKA C/2 LIGA

24.4. v Gorici

Olympia - A.R.F. Cremcaffè

ŽENSKA 1. DIVIZIJA

17.4. v Gorici

Olympia - C.P. Pieris

24.4. v Štandrežu

U.S. Azzurra - Olympia

NARAŠČAJNIKI

24.4. v Gorici

Olympia - A.R. Fincantieri

30.4. v Štandrežu

O.K. Val - Olympia

Nikoli več velikega petka za slovenski narod, temveč samo resnično »vstajenje« in zmaga dobrega nad zlim.

Rane, ki ga je to zlo prineslo slovenskemu narodu se še ob »vstajenju« vidijo in bolijo.

Daj Bog, da bi se kmalu zacelile.

VINKO LEVSTIK

Gorizia - Gorica

Italia - Italija

LEVSTIKOVA HOTELA V ITALIJI

PALACE HOTEL je v samem središču Gorice, približno en km od državne meje. Ponaša se z odlično restavracijo, dnevnim barom, dvema dvoranama za 120 obiskovalcev in lastnim zaprtim parkiriščem.

V udobnih sobah je skupno 150 postelj. V sobah so kopalnica, sušilec za lase, mini bar, telefon in radijski ter televizijski sprejemnik.

Za dobro počutje in informiranost gostov skrbi slovensko osebje.

Naslov: PALACE HOTEL, Corso Italia 63, 34170 GORIZIA
GORICA, tel. 0481/82166, fax 0481/31658

Na novo odprti HOTEL EMONA, II. kat.
je v zgodovinskem središču Rima.

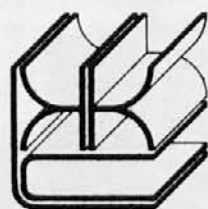
Vse sobe imajo lastno kopalnico, radijski in televizijski sprejemnik, telefon in mini bar.

Tudi tukaj boste v družbi rojakov, ki bodo pripomogli k vašim lepšim počitnicam.

Pokličite nas na telefon: 06/7027827 ali 7027911; fax 06/7027878

Naslov: HOTEL EMONA, Via Statilia 26, 00185 ROMA

V obeh hotelih imajo slovenski gostje popust! Pričakujemo vas.

**libreria cattolica
katoliška knjigarna**

Piazza della Vittoria - Travnik, 25

GORIZIA - GORICA (ITALY)

Tel. (0481) 531407

- knjige (revije in specifične knjige po naročilu)
- šolske, pisarniške, tehniške in domače potreščine
- vse vrste papirja in lepenke
- nabožni predmeti in sveče
- sezonski artikli za okras in darilo
- plošče in muzikasete
- igrače
- pisarniško pohištvo
- fotokopije

KOSIČ
GORICA

VSE ZA ŠPORT

Ul. Raštel, 19 - Tel. 531884

**TRGOVINI
OBUTVE**

Ul. Raštel, 7 - Tel. 535162
Ul. Oberdan, 7 - Tel. 535520

VSE ZA DOM
IN GOSPODINJSTVO

Ul. Raštel, 8 - Tel. 33465

Vesele velikonočne praznike

- POSOJILNICA OPČINE ● KMEČKA IN OBRTNA HRANILNICA IN POSOJILNICA V NABREŽINI
- KMEČKO OBRTNA HRANILNICA DOBERDOB
- KMEČKO DELAVSKA HRANILNICA IN POSOJILNICA V SOVODNJAH ● KMEČKA BANKA GORICA
- TRŽAŠKA KREDITNA BANKA